

عوامل اقتصادی و معیشتی در صدر عوامل استرس‌زا برای مردم

مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) که از مراکز نظرسنجی وابسته به مراکز دانشگاهی است، اخیراً گزارشی را منتشر کرده که براساس آن، عوامل اقتصادی و معیشتی در صدر عوامل استرس‌زای مؤثر بر شرایط روانی مردم ایران قرار دارد.

مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) که از مراکز نظرسنجی وابسته به مراکز دانشگاهی است، اخیراً گزارشی را منتشر کرده که بر اساس آن، عوامل اقتصادی و معیشتی در صدر عوامل استرس‌زای مؤثر بر شرایط روانی مردم ایران قرار دارد.

به گزارش سللمت نیوز، روزنامه وقایع اتفاقیه نوشت: در گزارشی که در سایت این مرکز آمده، فشار روانی یا استرس، یک واکنش جسمی و روانی تعریف شده است که به دنبال یک تحریک درونی (شناختی) یا بیرونی (محیطی) به وجود می‌آید و ارتباط مستقیم و تنگاتنگی با بهداشت و سلامت افراد، به ویژه در بعد روانی دارد و یکی از شاخص‌های آن محسوب می‌شود. عوامل متعددی در ایجاد فشار روانی مؤثرند که هرکدام با توجه به شرایط مختلف، در بروز فشار روانی بر فرد نقش دارند. با توجه به اهمیت موضوع استرس و نتایج منفی آن، که در بعد فردی و اجتماعی می‌تواند داشته باشد، مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) در قالب دو طرح پژوهشی، 22 عامل مؤثر بر استرس و فشار روانی مردم ایران را مورد بررسی قرار داده است. در این پیمایش‌ها، میزان استرس و آلودگی هر یک از این 22 عامل، در شهر محل زندگی خود فرد، مورد ارزیابی قرار گرفته است. آن‌چنان که این گزارش نشان می‌دهد، موج اول پیمایش در سال 1392 و موج دوم آن در سال 1394 و به ترتیب با حجم نمونه پنج هزار و 400 و چهار هزار و 400 نفر در سطح ملی و در بین شهروندان بالای 18 سال، خانوارهای معمولی شهری و روستایی انجام شده است. مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) در این گزارش به بررسی و مقایسه یافته‌ها و نتایج حاصل از دو موج انجام پیمایش پرداخته است.

در پیمایش‌های مذکور، 6 شاخص مؤثر بر استرس شناسایی شدند که هر شاخص دارای سه تا پنج عامل استرس‌زا است. این شاخص‌ها عبارتند از: 1- شاخص فشار روانی در حوزه مسائل زیست‌محیطی و آلودگی شهرها 2- حوزه مسائل مربوط به گرانی و تورم 3- حوزه ایجاد احساس ناامنی و ترس در شهروندان 4- مسائل شخصی و خانوادگی شهروندان 5- حوزه مسائل مربوط به محیط کار و شغل 6- حوزه معضلات و نابسامانی‌های اجتماعی. طبق پیمایش سال 1392، مؤثرترین عامل ایجاد فشار روانی در حوزه مسائل زیست‌محیطی، آلودگی و شلوغی و ترافیک است. برای تهران برابر با چهار است اما پیمایش سال 1394 نشان می‌دهد که مؤثرترین عامل ایجاد فشار روانی در حوزه مسائل زیست‌محیطی، آلودگی هوا است. برای تهران برابر با 3,6 است. در حوزه مسائل اقتصادی، طبق پیمایش سال 1392 باید خاطر نشان کرد که مهم‌ترین عامل در ایجاد فشار روانی تورم، گرانی و هزینه‌های بالای زندگی است. با میانگین 4,3 از پنج بوده که این رقم برای استان تهران، برابر با 4,4 است. پیمایش سال 1394 نیز همین عامل را با میانگین 4,1 برای کل کشور و 3,9 برای استان تهران به عنوان مهم‌ترین عامل در ایجاد فشار روانی در حوزه اقتصادی تأیید می‌کند. پیمایش سال 1392 نشان می‌دهد که هرکدام از عوامل ایجاد فشار روانی در حوزه مسائل مربوط به احساس امنیت در کل کشور (مواجهه با افراد شرور، مورد سوءاستفاده قرارگرفتن مالی و ترس از سرقت یا اخاذی) با میانگین 3,5 از پنج به یک میزان مؤثرند. این موضوع برای استان تهران صادق نیست و آلودگی و سوءاستفاده مالی قرارگرفتن، با میانگین 3,8 از پنج در رتبه اول قرار دارد. طبق پیمایش سال 1394 باید گفت که در کل کشور، وضعیت مشابه با پیمایش سال 1392 است؛ یعنی میانگین عوامل مؤثر در حوزه مسائل مربوط به احساس امنیت، برابر با 3,5 است اما این رقم در استان تهران متفاوت است و میانگین آن، برابر با 3,6 است. گفتنی است طبق یافته‌های پیمایش سال 1392، مؤثرترین عامل ایجاد فشار روانی در حوزه مسائل مربوط به آلودگی و دغدغه‌های شخصی و خانوادگی، در کل کشور، مشکلات و مصائب مربوط به ازدواج، با میانگین 3,9 از پنج است.

این رقم برای استان تهران، برابر با چهار است. یافته‌های پیمایش سال 1394 نشان می‌دهد که در کل کشور و در استان تهران، دو عامل آلودگی و نگرانی در مورد سلامت فردی و ترس از بیماری فرد یا یکی

از اعضای خانواده؛ شناخته شد.

آمارها در این شاخص نشان داد که بین استان تهران و سایر استان‌ها تفاوت معناداری از حیث آیت‌ها؛ فوق وجود ندارد اما در استان تهران، ترس از اختلافات خانوادگی واجد تفاوت معنادار با سایر نقاط کشور است. بر مبنای یافته‌ها؛ پیمایش سال 1392، نگرانی از پیداکردن شغل مناسب؛ با میانگین 3,9 از پنج، مؤثرترین عامل ایجاد فشار روانی در حوزه مسائل مربوط به شغل و محل کار، در کل کشور شناخته شده و این رقم برای استان تهران، برابر با چهار است. پیمایش سال 1394 همین عامل، یعنی نگرانی از پیداکردن شغل مناسب؛ را با میانگین 3,7، مهم‌ترین عامل قلمداد می‌کند. بین کل کشور و استان تهران در میزان میانگین تفاوتی وجود ندارد. مؤثرترین عامل ایجاد فشار روانی در حوزه مسائل مربوط به معضلات و نابسامانی‌ها؛ در جامعه طبق پیمایش سال 1392، شامل مشکلات اداری؛ با میانگین 3,8 برای کل کشور و میانگین چهار برای استان تهران است اما پیمایش سال 1394، مسائل اخلاقی جامعه؛ با میانگین 3,6 از پنج را برای کل کشور به‌عنوان مهم‌ترین عامل قلمداد می‌کند. این رقم برای استان تهران نیز مشابه است. به طور کلی، یافته‌ها؛ دو موج پیمایش نشان می‌دهد که از بین 22 عامل تأثیرگذار بر استرس شهروندان، تورم و هزینه‌ها؛ زندگی؛ مؤثرترین عامل فشار روانی بر مردم کل کشور است.

نگرانی مسکن و اجاره خانه؛ دومین عامل مؤثر و نیز نگرانی در مورد پیداکردن شغل مناسب برای خود یا یکی از اعضای خانواده؛ و مسائل مربوط به ازدواج؛ در اولویت‌های بعدی قرار دارند؛ بنابراین طبق نتایج و یافته‌ها؛ دو موج پیمایش، اولویت‌ها؛ در ایجاد فشار روانی، چه در کل کشور و چه در استان تهران تقریباً تغییری نکرده است اما میزان آنها متفاوت است. باید خاطر نشان کرد که نمره میانگین عوامل مؤثر در ایجاد فشار روانی در پیمایش سال 1392 نسبت به پیمایش سال 1394، تقریباً در همه حوزه‌ها؛ بیشتر است.